

l'article del mes

Joan Majó

Enginyer industrial i director general de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió

Associat/ col·legiat núm.1.572

TDT, grans oportunitats i alguns paranys

Les possibilitats i els camins que obre davant nostre l'arribada de la televisió digital terrestre (TDT) són immensos, en molts àmbits, i molt diferents.

Aquesta nova tecnologia aportarà grans avenços, cobrirà antigues necessitats i fins i tot crearà nous hàbits socials. Per això crec que val la pena aproximar-s'hi des de tots els seus vessants, perquè és important fer-se càrrec de tot el que hi podem guanyar.

El canvi del sistema d'emissió analògic pel digital significa grans canvis a nivell tecnològic. Primer, un millor aprofitament de l'espectre radioelèctric, que es troba en un estat de saturació imminent. En les emissions en TDT es poden emetre fins a quatre canals (o programes), més altres tipus de dades, en el

mateix espai que ocupa un sol canal analògic. O sigui, que en la banda que emetia un sol canal, ara s'hi pot posar un múltiplex compost per quatre programes diferents i continguts addicionals a aquests programes o canals. La millor explotació i rendibilització d'un espai finit, com el radioelèctric, permet ampliar per quatre l'oferta de canals que podíem rebre en obert.

L'emissió del senyal en digital fa que el rebem amb molta més qualitat que l'analògic, sense neu ni interferències, tant en la imatge com en el so. Poder veure la programació des de casa en un

format de pantalla panoràmic i amb gran qualitat és també un dels incentius que ofereix el canvi cap a la nova tecnologia. La TDT ens permet accedir també a tot tipus d'informació addicional a través del comandament a distància, i ens dona accés, des de casa, a la interactivitat sobre els continguts a través del canal de retorn, fet que obre el camí per a canvis d'hàbits en els espectadors. I el que encara és més, més enllà de poder navegar sobre els continguts a través de guies de programació, de veure diferents canals alhora, de consultar informació de tot tipus o de participar directament en els programes, un dels grans canvis que la TDT ens ofereix és poder consumir els continguts a la carta. Per primera vegada a la televisió es trenca la sincronia que regeix el moment de l'emissió d'un programa amb el moment del visionat per part de l'espectador, sense necessitat de cintes ni gravadors de DVD. Els receptors amb disc dur de gran capacitat, que poden enregistrar més de cent hores, permeten accedir als continguts com mai abans s'havia pogut fer, i això permetrà confeccionar-se la programació a mida, fer pauses sobre l'emissió

d'un programa en directe i reprendre'l quan vulguem, veure repeticions d'escenes quan es vulgui i un llarg etcètera de noves oportunitats.

Alguns d'aquests beneficis potencials de la TDT, com la qualitat o l'aprofitament de l'espectre, no són fruit de cap elecció, sinó que són inherents a l'adaptació de la nova tecnologia. D'altres, com la interactivitat, exigeixen una voluntat d'investigar i desenvolupar noves opcions interessants per a l'exploració del canal de retorn. I aquesta és, de moment, la part menys explotada.

La incorporació de les llars a la TDT ja ha començat, però no són gaires les possibilitats d'interactivitat que ofereixen els canals. Molts d'ells només han canviat un sistema d'emissió per un altre, amb lleugeres adaptacions dels seus teletextos, oferts ara com a dades addicionals. La majoria de descodificadors que hi ha al mercat i que s'han començat a vendre no són receptors de l'estàndard MHP (*Multimedia Home Platform*), que és el que permet l'accés a les aplicacions interactives. Molts dels establiments que ofereixen receptors de TDT només ofereixen els del tipus més senzill, anomenats *zappers*,

La majoria de descodificadors que hi ha al mercat i que s'han començat a vendre no són receptors de l'estàndard MHP (*Multimedia Home Platform*), que és el que permet l'accés a les aplicacions interactives

l'article del mes

Podria dir-se que els distribuïdors no han estat prou valents per posar al mercat els descodificadors que oferien totes les prestacions que fan de la TDT una tecnologia que realment val la pena adaptar

que no permeten emmagatzematge ni interactivitat real. La diferència de preus entre uns i altres ha tingut una incidència evident en aquest fet: mentre un descodificador simple dels més econòmics pot costar només 50 euros, els descodificadors MHP en valen més de 100, i els que tenen capacitat d'emmagatzematge de continguts en disc dur passen dels 300.

Podria dir-se que els distribuïdors no han estat prou valents per posar al mercat els descodificadors que oferien totes les prestacions que fan de la TDT una tecnologia que realment val la pena adaptar. S'ha optat per comercialitzar els de més baix cost, segurament per eliminar la barrera del preu i ajudar a incentivar els consumidors a l'hora d'adquirir-los, i vull deixar clar que això pot ser un parany.

A diferència d'altres països europeus, que han incorporat la TDT de manera progressiva a partir de la renovació natural del parc dels aparells televisors, nosaltres, a causa dels llargs retards acumulats en aquesta matèria, ens veiem obligats a fer-ho en molt menys temps. Amb aquests condicionants, l'única opció és basar el canvi de tecnologia en l'adquisició de descodificadors, i això fa que la política sobre aquests aparells sigui fonamental. Els *zappers* no permetran fer-nos la programació a mida ni accedir a la interactivitat, que són les grans revolucions del nou sistema. Si per raons de preu o d'un mal enfocament promocional els descodificadors que s'adquireixen no permeten aquestes noves funcionalitats, l'experiència en què avui estem implicats pot ser una experiència frustrant per a molts usuaris.

Cal dir que les cadenes de televisió tenen una part molt important de responsabilitat en l'evolució d'aquesta situació, ja que no han creat, encara, una demanda real per a aquesta mena de serveis de valor afegit. La majoria de cadenes ni tan sols disposen d'aquests continguts per oferir-los a l'espectador, i és evident que els descodificadors interactius no serveixen per a res si les cadenes, potser reticents a invertir en un terreny que encara no té clares les possibilitats de rendibilitat, no ofereixen serveis d'aquest tipus. Crec que és de justícia apuntar que Televisió de Catalunya és una de les poques que treballa, i des de fa temps, en aquestes noves possibilitats de la publicitat. També podríem caure en el parany de l'obsessió per oferir als espectadors un gran nombre de canals com a principal al·licient de la nova tecnologia, per sobre de la qualitat que aquests canals

poden oferir. La transició cap a la TDT és d'un model de televisió a un altre model millor, i això no s'aconsegueix només amb més canals. Si la capacitat financera del sistema no fos suficient per alimentar un cert nombre de canals de qualitat, abans hauríem de reduir el nombre de canals que no pas la seva qualitat. Si apostem pels serveis de valor afegit, que crec que cal fer-ho, a més de la qualitat que ofereix la TDT, cal apostar també per la introducció en el mercat de la tecnologia corresponent. A banda dels tecnològics, els avenços que la TDT pot aportar-nos en matèria social són molt importants. La TDT ens ofereix una possibilitat d'acabar amb l'escletxa digital, és a dir, universalitzar l'accés a la societat del coneixement a col·lectius que, fins ara, n'havien quedat al marge. Això serà possible per dos motius: primer, perquè el nombre de llars amb televisió és més elevat que el de llars amb ordinador amb connexió a internet, i, segon, perquè molta gent per a qui l'entorn PC era una barrera per accedir a tota la informació en xarxa ara hi té accés a través del comandament a distància, amb el qual sí que estan familiaritzats. En un altre àmbit, la TDT ofereix noves possibilitats d'accessibilitat a persones amb discapacitat visual o auditiva. Disposar de més espai per-

metrà incloure en les emissions més serveis, i de més qualitat, en la subtitulació per a sords i ampliar els continguts amb audiodescripció per a cecs. La nova tecnologia també té el gran repte social d'ajudar a superar antigues barreres de comunicació.

Estem començant un viatge apassionant, en què la televisió és la porta de nous serveis i continguts i l'espectador pot decidir com mai què vol i com ho vol. Valdria la pena no caure en cap parany que pogués fer d'aquesta una experiència decebedora, perquè les expectatives davant de la nova televisió són, com dèiem, immenses.

per saber-ne més:

comunicacio@cctv.com

